

~ נקודות משיחות קודש ~ (ע"פ לקו"ש ח"א עמ' 111 – מתוך 'לקראת שבת')

גזרת היאור הרוחנית

כל־הגן הילוד היארה תשליכהו וכל־הבת תחיון: (א, כב)

גזרת פרעה היתה רק על הבנים, ולא על הבנות. לפי זה אינו מובן: מדוע התורה כותבת "וכל הבת תחיון" בפסוק שמדבר על הגזרה, והרי מקור משמע ש"וכל הבת תחיון" הוא גם חלק מהגזרה! הבאור בזה:

פגנתו של פרעה ב"תחיון" של הבנות היא לחנוף את חיינהו לפי אורח החיים של המצרים, ובכך להמית את נשמתו. לכן היתה זו גזרה כה חמורה, עד שהיא נכללה בפסוק יחד עם גזרת הבנים – המנות בפעל. במדה מסיימת "קשה מיתה רוחנית יותר ממיטה גשמית!"

גזרה זו גם מרמזת בגזרת השלכת הילודים לאור. הנילוס שמשו עבור המצרים עבודה־זרה, והם השתמשו בו כפי: א. המתת גופם של בני ישראל (הבנים). ב. המתת נשמתם (הבנות) – גלות מצרים הרוחנית. **אבן עזרא**

ב (א) וילך איש מבית לוי ויקח את־בת־לוי: א ואזל גברא מדבית לוי ונסיב ית בת לוי:

כ"י ויקח את בת לוי • פרוש הנה ממנה מפני גזרת פרעה, (וחזר וילקחה. וזהו וילך), שהלך בעצת בתו, שאמרה לו: גזרתך קשה משל פרעה: אם פרעה גזר על הזכרים, ואתה גם כן על הנקבות. ברש"י (ישן) והחזירה ועשה בה לקוחין שניים. ואף היא נהפכה להיות נערה, ובת ק"ל שנה היתה, שנולדה בכואה למצרים בין החומות, ומאתים ועשר שנים נשתהו שם, וכשיצאו, הנה משה בן שמונים שנה. אם כן, כשנולדה ממנו היתה בת מאה ושלושים וקורא אותה בת לוי. **אבן עזרא**

ב (ב) ותהר האשה ותלד בן ותרא אתו פרי־טוב הוא ותצפנהו שלשה ירחים: ב ועדיאת אתמה וילידת בר וחזת יתה ארי טב הוא ואטמרתה תלתא ירחין:

כ"י • כי טוב הוא • כשנולד, נתמלא הבית כלו אורה. **אבן עזרא** (סוטה שם).

אבן עזרא על התורה

בשמות פי בת היתה ראיה להיות לשון נקבה. כמו מן בן בנה. והיא תתערב עם אשך בנה בית. והנה החליפו ה"א בתי"ו כמו גבירה גברת. עטרה עטרת. פעם סמוך ופעם אינו סמוך, כמו עטרת תפארת. והנה חסרו הנו"ן להקל על הלשון ויאמרו בת. ומלת דחל בתו. כמלת אמת חסדו ואמתו. והנה התי"ו לשון נקבה, והנה הנו"ן מבלעת. ולשון רבות אמונות ולא אמתות ולא אמתיות. כמו בנות, ולא בתות ולא בתים: וסתה. לא הזכיר הכתוב לידת מרים ואהרן, כי לא התחדש דבר בלדתם. ומלת טוב באשך תמצא באיש מלא דעת. יתכן היותו בנשמה כמו טוב ע"ה וטוב עם אנשים. או טוב עין. או בגוף או בצורה טוב תאר. או מראה. ובצבור שמצאנו בילד כי טוב הוא, אין לפרשו כי אם בצורתו טוב מפל הילודים: שלשה ירחים. יש אומרים כי בחודש השביעי מתחלת ההריון נולד. גם זה דרש כי לא יוכלו המצרים לדעת מתי הרתה האשה. ולפי דעתי כי הכתוב ספר החדשים שיקלה להצפינו כי אין כח באדם לראות באשה מתי תלד, כי רחוק הוא שהוא נולד בחודש השביעי מתחלת ההריון פי הנולדים ככה הם קצרי קומה. ויותר

עלו ק"צ. והנה נשארו ר"י, נוציא מהם ע' שנה שתייה יוסף אחרי בן, והנה נשארו ק"מ. ובנות לוי בדתו אל מצרים מ"ג, והנה חנה כ"ב שנה אחרי יוסף, והנה נשארו ק"ח. כי כתוב הוא וימת יוסף בן מאה ועשר שנים. וימתי מלך המלך החדש, וכמה שנים בנו ערי מסכנות. והנה קרוב מלדת משה נגזר על הזכרים. וכן זוטא אמר כל המספר דבר מעשה, לא ישא פנים לנכבד להזכירו תחלה. וכתוב ותלד לעמקם את אהרן ואת משה ואת מרים אחותם, והנה היא קטנה. והנה זה המנהג בסגורים שכח שם חס ויפת. וכתוב וילד נח. ויפת הוא הגדול. ועוד, שמה קברו את אברהם ואת שרה אשתו. והיא נקברה במקרה קדם אברהם ל"ח שנה. ודע כי הנו"ן תמצא בסנה או מבלעת באמנות בתחלת המפעל כנו"ן. גם בלחה. ואיש אליו. ובאמצע כמו וגם אף עלה בישאל. או ויחור אף. והנה הנו"ן מבלעת באמצע על בן נגיש פ"א. ויחור אפו, ושוב אפך. וככה נו"ן מתן במלת תתי. כי הוא כמו תנתי. כי התי האחרון אינו שרש, רק הוא כמושבתי. לכתתי. גם בסוף תת פחדך. טוב תתי אותה לך. וככה

נפעל. כמו נולד נשבר ונדכא. והמשפיל יבין: כב ויצו. כל יושב על פסא מלכות מצרים, יקרא בלשון מצרים, פרעה. והנה הכתוב לא הגיד שמו, כפרעה נכה. ככה שמו בלשון עמו. וכן פרעה הפרע: הילוד. שם תאר, כמו גבור שכור: א וילך. בערים רבות היו ישראל יושבים, כי רבים היו. וכלם יקראו ארץ רעמסס אולי בעיר אחרת היתה זאת: בת לוי. בן ישראל והיא אחות אבי. ולא דבר נכונה, האמרפי תבואת השדה הנזרעת בשדה אחרת תצליח, רק באותו שדה עצמו לא תצליח כראוי. כי רק אסור ערוה הנה להיות ישראל קדושים: ב וסתה. אין ספק כמו שהזכרנו כי אהרן גדול בשנים משה. וככה קבלו אבותינו שפועה היתה מרים. וכתוב ותמצב אחותו מרחוק, והנה ידענו כי תחלת קץ ד' מאות שנה היו מיום שנולד יצחק, כי הוא לבדו יקרא ירע והנה בנששים שנה הוליד את יעקב, ויעקב הוליד את ראובן בןשמונים ותמש, והנה בדתו אל מצרים בן מאה ושלושים שנה. חברנו עליהם ששים של יצחק,